

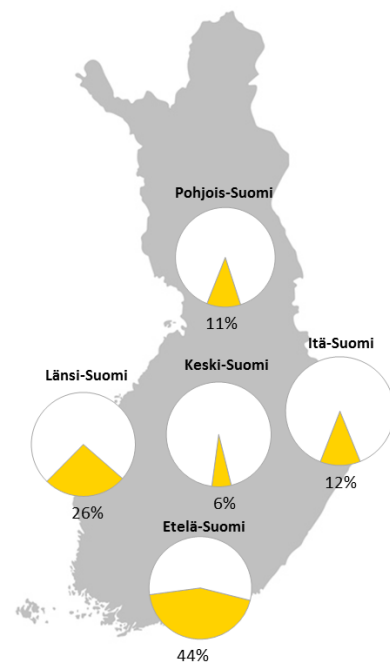
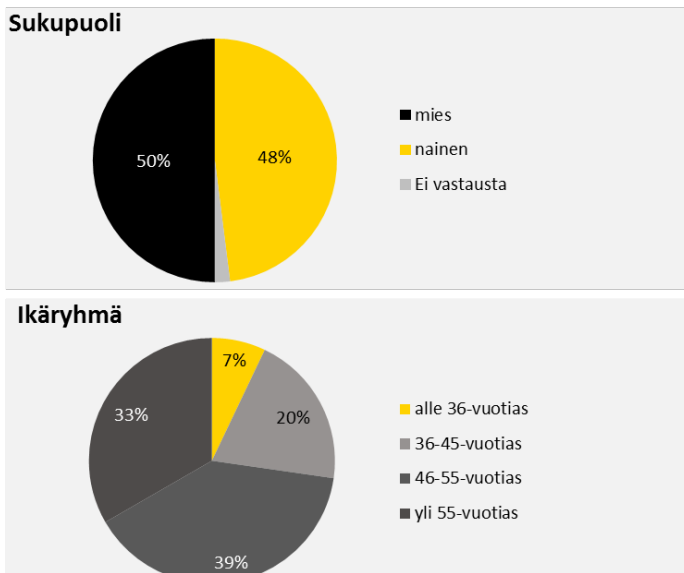
Elon Yrittäjämittari 2016 Yhteenveto tutkimuksesta

Työhyvinvoinnin kehittämispäällikkö Annarita Koli, Työeläkeyhtiö Elo

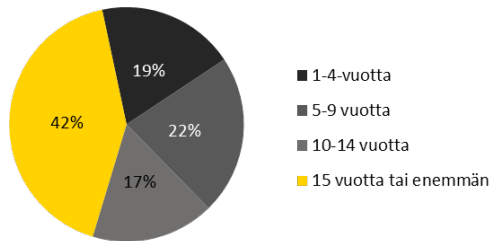
Työeläkeyhtiö Elo toteutti syksyllä 2016 Elon Yrittäjämittari -tutkimuksen. Tutkimus toteutettiin toista kertaa ja kyselykutsu lähetettiin sähköpostitse noin 25000 Elon yrittäjäasiakkaalle. Aineistonkeruu toteutettiin 10.–28.8.2016 välisenä aikana ja vastaajille lähetettiin muistutus kaksi kertaa tämän aikana. Tutkimukseen vastasi yhteensä 1910 yrittäjää, joista 137 oli ruotsinkielisiä. Kyselyn vastausprosentiksi saatiin näin ollen n. 8 %.

Tutkimuksen tavoitteena oli saada tietoa Elon yrittäjäasiakkaiden työhyvinvoinnista ja siihen liittyvistä tekijöistä sekä yritystoiminnan nykytilanteesta ja tulevaisuudennäkymistä. Tutkimuksen ja lomakesuunnittelun pohjana käytettiin kymmentä laadullista syvähaastattelua, jotka tehtiin toukokuussa 2016. Kyselytuloksia on verrattu soveltuvin osin vuonna 2014 toteutettuun Yrittäjämittari-tutkimukseen.

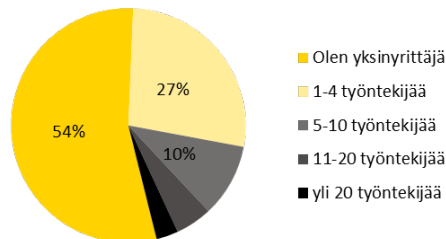
Kyselyyn vastanneista yrittäjistä naisia oli 50 % ja miehiä 48 % (2014: N 43 %, M 56 %). Kaksi prosenttia ei ilmoittanut sukupuoltaan. Yksinyrittäjiä vastaajista oli yli puolet, 54 %. 27 % vastaajista työllisti yrityksessään 1–4 henkilöä. Vastaajat painoutuivat kokeneeseen yrittäjäkuntaan, sillä 33 % vastaajista oli yli 55-vuotiaita ja 42 % oli toiminut yrittäjänä vähintään 15 vuotta. 7 % vastaajista oli alle 36-vuotiaita ja 19 % oli toiminut yrittäjänä korkeintaan neljä vuotta. Vuoteen 2014 verrattuna vastaajissa oli nyt hieman enemmän naisyrittäjiä, yksinyrittäjiä ja kokeneempaa yrittäjäkaartiä. Toimialoista painoutuivat erityisesti terveys- ja sosiaalipalvelut, informaatio- ja viestintäala sekä rakentaminen ja LVI, kuten myös vuonna 2014.

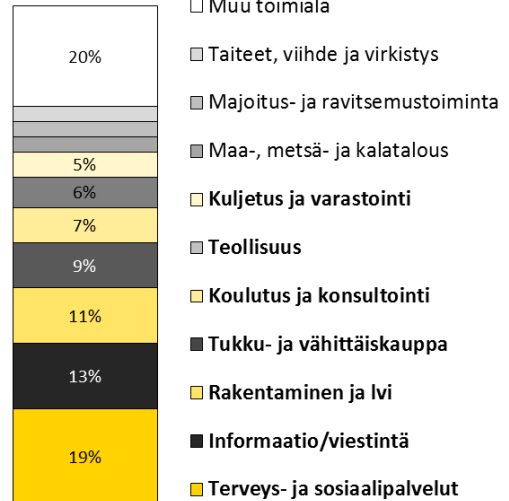
Yrittäjyyden kesto

Työntekijöiden määrä

Toimiala

Tyytyväisyys yrittäjänä oloon ja siihen vaikuttavat asiat

Yrittäjiä pyydettiin arvioimaan tyytyväisyyttä yrittäjänä oloon asteikolla 4–10. **Yrittäjien tyytyväisyys työhönsä** oli nyt keskimäärin 8,11, kun vuonna 2014 se oli 8,26. Kahdessa vuodessa yrittäjien tyytyväisyys on siis laskenut hieman. 44 % yrittäjistä antoi arvosanaksi 9 tai 10, kun vastaava luku vuonna 2014 oli 48 %. Tyytymättömien osuus on puolestaan kasvanut: nyt 11 % antoi yrittäjänä olon tyytyväisyydelle arvosanan 4, 5 tai 6, kun vuonna 2014 vain 8 % ilmoittautui tyytymättömimpien joukkoon.

Tutkimuksen mukaan keskimääräistä tyytyväisempiä yrittäjänä oloon olivat vähintään viisi vuotta yrittäjinä toimineet, vähintään 11 työntekijää työllistävät yrittäjät, koulutus- ja konsultointi- sekä terveys- ja sosiaalipalvelualan yrittäjät, kasvu- ja vakiintumisvaiheessa olevat yrittäjät sekä yrittäjät, joiden yritys menestyy taloudellisesti ja jotka arvioivat omaa työkykyään ja fyysistä kuntoaan myönteisesti. Keskimääräistä tyytymättömämpiä yrittäjyyteen olivat puolestaan yrittäjät, jotka arvioivat yrityksen menestystä pessimistisemmin, heikompia työkykyarvioita antaneet yrittäjät, vähän lomailevat ja pidemmällä sairauslomilla olleet yrittäjät, päättymisvaiheen yrittäjät sekä kuljetus- ja varastointi- ja taide-, viihde- ja virkistysalan yrittäjät.

Kun yrittäjiltä kysyttiin, mitkä asiat tekevät heidät tyytyväiseksi, he toivat esiin seuraavia asioita:

”Oma vapaus ja vaikuttaminen. Onnistuneet asiakasprojektit eli tyytyväiset asiakkaat.”

”Tyytyväisyys tulee siitä, kun saa tehdä haluamaansa työtä hyvien asiakkaiden parissa. Koen onnistuneeni itseni ja työni jatkuvassa kehittämisessä, asiakkaiden kuuntelemisessa ja pitkien asiakassuhteiden luomisessa.”

”Saan tehdä työtä, jota rakastan ja johon minulla on hyvä ammattitaito.”

”Saa vaikuttaa itse asioihin. Näkee yrityksen kasvavan ja muuttuvan kannattavaksi.”

”Oman itsensä herra ja hyvät työntekijät. Koen onnistuneeni työnantajana.”

Valtaosa yrittäjistä oli tutkimuksen mukaan hyvin **sitoutuneita yrittäjänä oloon**. Vastaajista 30 % ”ei todellakaan ole harkinnut siirtymistä yrittäjyydestä palkkatyöhön” ja 34 % ”ei ole harkinnut ja tuskin siirtyy yrittäjyydestä palkkatyöhön”. 10 % vastaajista on jäämässä eläkkeelle lähiaikoina ja noin joka neljäs on joko harkinnut tai jo siirtynyt yrittäjyydestä palkkatyöhön.

Myynti, kannattavuus ja tulevaisuuden menestystekijät

Kyselyssä tiedusteltiin vastaajilta, millaiseksi he arvioivat yrityksen **myynnin ja kannattavuuden kehityksen** kuluvalle tilikaudella verrattuna edelliseen tilikauteen. Joka kolmas yrittäjä arvioi myynnin kehittyvän myönteiseen suuntaan ja lähes joka kolmas arvioi kannattavuuden kehittyvän myönteisesti. Lähes puolet arvioi myynnin ja kannattavuuden pysyvän ennallaan. 15 % puolestaan arveli myynnin heikkenevän ja 17 % kannattavuuden laskevan edelliseen kauteen verrattuna. Yritysten menestymisessä näyttäisi olevan lievää toiveikkuutta verrattuna kahden vuoden takaiseen tutkimukseen, sillä nyt hivenerä useampi arvioi myynnin ja kannattavuuden olevan nousussa.

Avoimissa kommentteissa yrittäjät toivat esiin muun muassa seuraavia asioita, jotka ovat vaikuttaneet myynnin ja kannattavuuden parantumiseen: myynnin ja markkinoinnin lisääminen, uudet tuotteet, hyvä maine, työntekijöiden palkkaus, oma asennoituminen, töiden aktiivinen hankkiminen, oikeat yhteistyökumppanit, kouluttautuminen, turhien kulujen karsiminen, asiakkaiden tarpeiden tuntemus, digitalisaatioon siirtyminen, ahkera aherrus ja periksiantamattomuus. Myyntiä ja kannattavuutta heikentäneinä tekijöinä mainittiin muun muassa maan heikko taloudellinen tilanne, asiakkaiden pidättyväisyys kaupoissa, kova kilpailu, byrokratia ja sairastuminen.

Kysyttäessä yrittäjiltä **tärkeimmistä tulevaisuuden menestystekijöistä** hyvät verkostot ja kumppanit saivat ylivoimaisesti eniten mainintoja: 44 % kyselyyn vastanneista mainitsi tämän. Toiseksi eniten mainintoja tulevaisuuden menestystekijöistä sai yrittäjän oman osaamisen kehittäminen, ja kolmanneksi useimmin mainittiin toimintaympäristön ja asiakastarpeiden muutosten huomiointi.

Yrityksen kehitysvaihe ja digitaalisuus

Kyselyssä yrittäjiä pyydettiin arvioimaan **yrityksen kehitysvaihetta** – onko oma yritys alku-, kasvu-, vakiintumis-, uudistumis-, päättymis- vai muussa vaiheessa. Lähes 40 % kyselyyn vastanneista yrittäjistä kertoi yrityksensä elinkaaren olevan vakiintumisvaiheessa. Elinkaaren päättymisvaiheessa oli noin joka kymmenes yritys ja alkuvaiheessa alle 10 %. Kasvuvaiheessa oli 14 % yrityksistä ja uudistumisvaiheessa noin joka viides yritys. Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa on kuvattu kussakin kehitysvaiheessa olevien yrittäjien tyypillisiä piirteitä.

 <p>9 %</p>	<p>Alkuvaiheessa lältään nuoremmat yksinyrittäjät ja sivutoimiset, jotka olleet lyhyen aikaa yrittäjinä. Näkymät tulevaisuudesta myönteiset. Yrityksiä, jotka aikovat laajentaa toimintaa muihin maihin tai toimivat lähinnä kotimaassa. Toimialat: maa-, metsä- ja kalat., informaatio/viestintä, rahoitus/vakuutus, koulutus ja konsultointi.</p>
 <p>14 %</p>	<p>Kasvuvaiheessa lältään nuoremmat yrittäjät, 11-20 työntekijää työllistävät, yrittäjinä korkeintaan 9 vuotta. Näkymät tulevaisuudesta myönteiset. Yrityksiä, jotka aikovat laajentaa toimintaa muihin maihin tai toimivat lähinnä kotimaassa. Vahvasti yrittäjyyteen sitoutuneita. Toimiala: teollisuus.</p>
 <p>36 %</p>	<p>Vakiintumisvaiheessa lältään kypsemmät yrittäjät (46+), pidempi kokemus yrittäjyydestä (5-14 vuotta). Yrityksen myynnin ja kannattavuuden arvioidaan säilyvän ennallaan. Vahvasti yrittäjyyteen sitoutuneita. Toimialat: rakentaminen/lvi, kuljetus/varastointi, terveys- ja sosiaalipalvelut.</p>
 <p>22 %</p>	<p>Uudistumisvaiheessa Vähintään viisi työntekijää työllistävät, pitkään yrittäjänä toimineet (vähintään 10 vuotta). Toimialat: koulutus ja konsultointi.</p>
 <p>12 %</p>	<p>Päätymisvaiheessa Yli 55-vuotiaat yksinyrittäjät, arviot kannattavuuden ja myynnin kehityksestä ovat negatiiviset. Pitkiä sairauspoissaoloja. On harkittu siirtymistä tai ollaan siirtymässä palkkatyöhön, eläkkeelle siirtyvät.</p>

Kyselyssä vastaajilta pyydettiin avoimia kommentteja siitä, **millaisia erityishaasteita** yrityksen nykyvaiheeseen liittyy. Alku- ja kasvuvaiheen yrittäjillä korostuivat muun muassa asiakashankinta, myynti, rahoitus ja rekrytointi. Lisäksi alku- ja kasvuvaiheen yrittäjät toivat esiin ajanhallinnan yrityksen nykyisen kehitysvaiheen haasteena. Vakiintumisvaiheen yrittäjät toivat puolestaan esiin huolen omasta jaksamisestaan ja terveydestään. Kasvuvaiheessa olevat yrittäjät arvioivat oman työkykynsä muissa vaiheissa olevia yrittäjiä paremmaksi. Näyttääkin siltä, että kasvuvaiheeseen liittyvä suurikaan työmäärä ei välttämättä heikennä yrittäjän työhyvinvointia, mutta mikäli tilanne jatkuu pidempään, myös loppuunpalamisen riski kasvaa.

Pk-yritysten **kansainvälistymishalut** näyttävät Elon Yrittäjämittarin perusteella pieniltä. 71 % yrityksistä eli selvä enemmistö toimii tällä hetkellä kotimaassa eikä yrittäjillä ole suunnitelmia laajentaa toimintaa muihin maihin. Vastaajista 5 % ilmoittaa toimivansa jo kansainvälisillä markkinoilla ja 3 % aikoo laajentaa toimintaa ulkomaille. Yrityksen digitaalisuuden aste ja yrittäjän suhtautuminen digitaalisuuteen näyttävät olevan selvässä yhteydessä yrityksen kansainvälistymisaikaisiin: ainoastaan kotimaassa toimivat yrittäjät suhtautuvan digitaalisuuteen ja sen tuomiin mahdollisuuksiin kriittisemmin, kun taas ulkomaille jo toimivat tai sinne laajentavat yritykset suhtautuvat digitaalisuuteen varsin myönteisesti. Toki laajentumisaikaiset ovat myös toimialasidonnaisia: kyselyyn vastanneista yrittäjistä kotimaassa aikovat pysyä erityisesti rakennus-/LVI-, kuljetus- ja varastointi- sekä terveys- ja sosiaalipalvelujen alalla toimivat yrittäjät. Laajentumisaikaisia ulkomaille on sitä vastoin teollisuus- sekä koulutus- ja konsultointialan yrittäjillä.

Sekä vuoden 2016 että 2014 Yrittäjämittareissa selvitettiin **yritysten digitaalisuuden astetta ja yrittäjien suhtautumista digitaalisuuteen** ja sähköisiin välineisiin liiketoiminnassa. Kahdessa vuodessa yritysten digitaalisuuden aste on selvästi noussut: jo 59 % ilmoitti hyödyntävänsä sähköisen liiketoiminnan välineitä (esim. verkkokauppaa, sosiaalista mediaa ja mobiilisovelluksia) asiakastyössä, kun vuonna 2014 tämä osuus oli vain 40 %. 37 % eli reilu kolmannes ilmoitti, ettei vielä hyödynnä sähköisen liiketoiminnan välineitä asiakastyössä. Yrittäjät myös suhtautuivat aiempaa myönteisemmin digitaalisuuteen: 74 % vastasi kokevansa digitaalisuuden positiivisena asiana yrityksen toiminnalle, kun vuonna 2014 myönteisesti suhtautuvia yrittäjiä oli 60 % vastaajista.

Niin sanottujen diginatiivien osuus pk-yrityksissä on vielä pieni. Kun yrittäjiä pyydettiin arvioimaan yrityksen liiketoiminnan digitaalisuuden vaihetta asteikolla 0–10 (0=digitaalisen polun alkuvaiheessa... 10= kokenut digitaalisuuden hyödyntäjä), vain 2 % yrittäjistä arvioi itsensä digitaalisuuden suunnannäyttäjäksi tai edelläkävijäksi. Digitaalisuuden alkuvaiheessa arvioi olevansa 12 % yrityksistä. Diginatiivien vähyyden yhtenä syynä voidaan tutkimuksessa saadun avoimen palautteen perusteella pitää sitä, ettei yrittäjillä itsellään ole tarvittavaa osaamista sähköisten välineiden tai kanavien hyödyntämiseen.

Työhyvinvointi, työkyky ja yrittäjän henkilökohtaiset resurssit

Yrittäjämittarin tulosten perusteella yrittäjät arvioivat **oman työkykynsä** keskimäärin hieman heikommaksi kuin vuonna 2014. Kaikkien vastaajien keskiarvo omalle työkyvyllle asteikolla 0–10 oli 8,15, kun vuonna 2014 keskiarvo oli 8,38. 48 % yrittäjistä antoi omalle työkyvyllle arvosanan 9 tai 10, kun vuonna 2014 tähän ryhmään kuului 53 % vastaajista. Työkyvyllään arvosanan 0–6 antaneiden yrittäjien osuus on vastaavasti hieman kasvanut: tähän ryhmään kuului vuoden 2016 tuloksissa 10 % vastaajista, kun vuonna 2014 ryhmään kuului 6 % vastaajista.

Yrittäjän kokemana työkyky on selvästi yhteydessä muun muassa yrityksen menestykseen, sairauspoissaoloihin ja pidetyn loman määrään: heikoimmat työkykyarviot antaneet yrittäjät arvioivat yrityksen menestystä kriittisimmin, heillä oli useammin pitkiä sairauspoissaoloja ja he lomailivat tyypillisesti vain 1–10 päivää vuodessa tai eivät lainkaan. Nämä yrittäjät olivat myös kokonaisuutena muita yrittäjiä tyytymättömämpiä yrittäjänä oloon ja yritys oli usein päättymisvaiheessa. Parhaaseen työkykyryhmään kuuluvat yrittäjät puolestaan arvioivat yrityksen menestystä positiivisesti ja yritys oli tyypillisesti alku-, kasvu- tai vakiintumisvaiheessa.

Yrittäjämittarin tulosten perusteella yrittäjillä on tyypillisesti hyvät vuorovaikutus- ja yhteistyötaidot, he tiedostavat omat vahvuutensa ja kehitystarpeensa ja he pystyvät käsittelemään myös kielteisiä tunteita ja tilanteita. Riskinottohalukkuus sen sijaan jakaa yrittäjiä: puolet yrittäjistä kertoi olevansa valmiita ottamaan tarvittaessa isojakin riskejä ja toinen puoli ilmoitti olevansa haluton suurien riskien ottamiseen. Nämä piirteet korostuivat erityisesti kasvuyrittäjillä: he arvioivat itseään useiden piirteiden osalta myönteisemmin kuin muut yrittäjät.

Oman työn merkityksellisyys ja onnistumisen kokemukset ovat edelleen vahvoja yrittäjän työhyvinvointia vahvistavia tekijöitä. Selvällä enemmistöllä yrittäjistä on vähintään yksi mieluinen harrastus ja lähipiirissä ihmisiä, joille purkaa sydäntään ja ajatuksiaan. Kuten vuoden 2014 Yrittäjämittarissa, yrittäjien suurimmat kehityshaasteet liittyvät työstä palautumiseen sekä työn ja muun elämän tasapainoon. Kolme viidestä yrittäjästä (60 %) koki, että työstä palautumiseen on riittävästi vapaa-aikaa, ja vastaavasti kaksi viidestä yrittäjästä ilmoitti, ettei vapaa-aikaa työstä palautumiseen ole riittävästi. Joka neljäs (25 %) vastaaja ilmoitti tuntevansa itsensä väsyneeksi uuden työpäivän alkaessa ja 37 % vastaajista koki usein vaikeuksia selviytyä työmäärästä. Kyselyyn vastanneista yrittäjistä 45 %:lla oli käytössään työterveyshuolto.

Hieman huolestuttavaa kehitystä liittyi yrittäjien ilmoittamaan lomien määrään. 34 % vastaajista kertoi, että on pitänyt lomaa viimeisen vuoden aikana 1–10 päivää tai ei lainkaan. Vähintään kolme viikkoa lomaa piti 41 % vastaajista. Vuoden 2014 Yrittäjämittariin verrattuna yrittäjät näyttävät lomailevan vähemmän, sillä tällöin vain 27 % yrittäjistä lomaili 1–10 päivää tai ei lainkaan ja lähes puolet ilmoitti lomailleensa vähintään kolme viikkoa.

Yrittäjien jakautuminen hyvinvointiryhmiin

Yrittäjät jaettiin vastausten perusteella **kolmeen hyvinvointiryhmään**, joilla työhyvinvoinnin vahvuudet ja kehityskohteet ovat jonkin verran erilaisia. Tutkimuksen mukaan 42 % yrittäjistä kuului ryhmään **Hyvinvoivat**. Näille yrittäjille on tyypillistä, että he arvioivat työkykynsä ja työhyvinvointinsa korkeaksi, yritys menestyy ja työstä palautuminen on hyvällä tasolla. Tämän ryhmän yrittäjät myös arvioivat riskinottokykyään ja muutosvalmiuttaan myönteisemmin kuin muut yrittäjät. Tyytyväisyys yrittäjänä oloon oli keskimäärin 8,73.

Toinen hyvinvointiryhmä nimettiin **Tasapainoilijoiksi**. Tähän ryhmään kuului 41 % kyselyyn vastanneista yrittäjistä. Liiallinen työmäärä kuormittaa tämän ryhmän yrittäjiä tavallista useammin ja he kokevat työstä palautumisen kehityskohteeksi. Tyytyväisyys yrittäjänä oloon ja koettu työkyky ovat hieman heikompia kuin parhaalla hyvinvointiryhmällä. Ryhmän vahvuus on kuitenkin se, että työ koetaan vahvasti merkitykselliseksi ja se tuottaa onnistumisen tunteita.

Kolmanteen hyvinvointiryhmään, **Sinnittelijöihin**, kuului 17 % kyselyyn vastanneista yrittäjistä. Heillä keskeinen työhyvinvoinnin haaste liittyy henkilökohtaisen hyvinvoinnin parantamiseen. Työstä palautuminen on riittämätöntä ja suuri työmäärä kuormittaa, sosiaalisissa verkostoissa on parannettavaa sekä liiketoiminnassa on haasteita. Tähän ryhmään kuuluva yrittäjä arvioi oman työkykynsä heikommaksi kuin muut yrittäjät.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu kolmen hyvinvointiryhmän yrittäjien tyypillisiä piirteitä.

Hyvinvoivat, 42 % vastaajista	Tasapainoilijat, 41 % vastaajista	Sinnittelijät, 17 % vastaajista
Yli puolet (55 %) naisyrittäjiä. Ikäryhmistä painottuvat yli 55-vuotiaat. Lähes 60 % on yksinyrittäjiä.	Hieman yli puolet (53 %) miesyrittäjiä, ikäryhmään 46–55-vuotta kuuluvia.	Hieman yli puolet (53 %) miesyrittäjiä, ikäryhmään 36–45-vuotta kuuluvia.
Aikaa löytyy työn lisäksi harrastuksille, työ ja muu elämä ovat balanssissa ja työstä palaututaan.	Työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen kannalta kuormittaa mm. liiallinen työmäärä.	Keskeinen työssä jaksamisen ja työhyvinvoinnin haaste liittyy henkilökohtaisen hyvinvoinnin parantamiseen. Sosiaaliset verkostot ovat muita ryhmiä heikommalla.
Ryhmään kuuluvat tunnistavat keskimääräistä useammin uusia mahdollisuuksia muutostilanteissa. Yrityksen menestystä arvioidaan muita ryhmiä myönteisemmin.	Ryhmään kuuluvat kokevat keskimääräistä useammin väsymystä, kun on töihin lähden aika. Työstä palautuminen koetaan myös kehityskohteeksi.	Selkeästi enemmän yrittäjiä, jotka eivät ole pitäneet yhtään tai korkeintaan 10 päivää lomaa.
Yrityksen digitaalisuuden vaihe edistyksellisin.	40 % antaa omalle työkyvyllään arvosanan 9 tai 10. 43 % arvioi fyysisen kuntonsa paremmaksi verrattuna muihin samanikäisiin.	Yrityksen digitaalisuuden vaihe heikoin.
69 % antaa omalle työkyvyllään arvosanan 9 tai 10. Hieman yli puolet (52 %) arvioi fyysisen kuntonsa paremmaksi verrattuna muihin samanikäisiin.		Noin viidesosa antaa omalle työkyvyllään arvosanan 9 tai 10. Noin kolmannes arvioi fyysisen kuntonsa paremmaksi verrattuna muihin samanikäisiin.

Missä yrittäjät kaipaavat tukea

Kyselyssä tiedusteltiin yrittäjiltä, millaisiin asioihin he kaipaavat **tukea**. Listan kärki näyttää hyvin samanlaiselta kuin vuonna 2014: eniten mainintoja saivat henkilökohtaiseen hyvinvointiin liittyvät asiat, toiseksi eniten yritystoiminnan kehittäminen ja kolmanneksi eniten ajanhallinta. Myös markkinointi ja viestintä, sosiaalisen median hyödyntäminen, myynti ja myynnin työkalut sekä talous ja budjetointi saivat yrittäjiltä useita mainintoja.

Kuten jo edellä todettiin, yrittäjien tukitarpeet ovat erilaisia yrityksen eri kehitysvaiheissa. Kasvuvaiheen yrittäjä arvioi oman työkykynsä varsin hyväksi, mutta suuri työmäärä kuormittaa helposti liikaa. Yrittäjämittarin tulosten perusteella yrittäjä pysähtyy pohtimaan työhyvinvointiaan ja henkilökohtaisten resurssiensa riittävyttä usein vasta yrityksen vakiintumisvaiheessa. Olisi tärkeää, että yrittäjä pysähtyy ajoissa ja hyödyntää erilaisia sosiaalisia verkostoja sekä yritystoiminnassa että omasta hyvinvoinnista huolehtimisessa.

Yhteenveto kyselytuloksista

- Selvä enemmistö yrittäjistä on tyytyväistä yrittäjänä oloon. 44 % kyselyyn vastanneista antoi yrittäjänä ololle arvosanan 9–10 ja 45 % arvosanan 7–8.
- Oman yrityksen myynnin ja kannattavuuden kehitystä arvioidaan hieman myönteisemmin kuin vuonna 2014. Hyvät verkostot ja kumppanit nähdään tärkeimpänä tulevaisuuden menestystekijänä.
- 14 % yrityksistä on kyselytulosten mukaan kasvuvaiheessa ja 36 % vakiintumisvaiheessa. Erityisesti vakiintumisvaiheen yrittäjät toivat kyselyssä esiin huolta omasta jaksamisestaan ja terveydestään. Kasvuvaiheen yrittäjien kehitystarpeet liittyvät usein ajanhallintaan.
- Selvästi useampi yritys hyödyntää digitaalisuutta ja sähköisen liiketoiminnan välineitä asiakastyössä kuin vuonna 2014. Myös yrittäjien suhtautuminen näihin on myönteisempää kuin kaksi vuotta sitten.
- Yrittäjien koettu työkyky näyttää kyselytulosten perusteella laskeneen hieman. Kaikkien vastaajien keskiarvo omalle työkyvyllle asteikolla 0–10 on 8,15, kun vuonna 2014 keskiarvo oli 8,38.
- Kasvuyrittäjät arvioivat itseään monien ominaisuuksien osalta myönteisemmin kuin muut yrittäjät. He kokevat myös työkykynsä usein paremmaksi kuin muut yrittäjät, mutta suuren työn imun vaarana saattaa olla loppuun palaminen.